

*másnap egy kávéház teraszán
cigarettafüst kékje didergette
az arcodat... átnéztél rajtam:
lettél köznapi árulóm
azon a zsúfolt kérdésű délutánon
amikor végleg folyóba dőltek
a közöttünk épült hidak*

TAMÁS KINCSÓ

Lila hajtű

regényrészlet

1. A professzor

A professzor sötétben ébred. Az okostelefon óta nem tart órát a hálószobában. A képernyőn ismerős számok: három ötvenöt. A hajnali mély álom évek óta nem fenyegeti, ébred pontosan, költi a feladat.

Ágya előtt papucs, nem keresgél sokat a láb. Kiegyenesedik, karnyújtásnyira a szekrény tolóajtaja, kerek vájatba kapaszkodik az ujj. Apró kerek halk surranása, a kék fényben patentül hajtogatott ruhák.

Hatvanadik születésnapjára találta ki a gardróbfényt. Egyszerű szerkezet, az ajtó nyitja, zárja a kapcsolót. A negyven wattos kék égő éppen elég fényt ad, hogy a nadrágot pontos mozdulattal kiemelje, ne kelljen tapogatni, hol a címke, a madzag, melyik az eleje, hátulja. Trikó, meleg, hosszú ujjú felső. Meglöki a szekrényajtót, aludjon a kék fény, messze még a reggel. Nyújtózik.

A folyosón mozgásérzékelő, alig hallhatóan kattán. Az első szoba jobbra a feleségéé, ajtaja résnyire nyitva. Óvatosan a kilincs után nyúl, mielőtt becsukja, rápillant az éjjeliszekrény zöld számjegyeire. Négy nulla nulla. A nyelv hangtalan idomul a helyére.

Az üres vendégszoba után következő ajtó a kisebbik mosdó. Gyakran megfordul a fejében, hogy ide is kellene óra, másodpercmutatóval ellátott digitális, a tükör elé. Bár a kicsi fürdőt csak ő használja, a vécétetőt mindig lehajtja maga után. Fölemeli, behelyezkedik. Számol. Másodperceket számol. Öt éve tartja a húsz másodpercet, annál hosszabbra nem nyúlhat. Kíméletlen szigorral figyel, nehogy csaljon. Kapta már magát azon, hogy vacsora után nem itta meg a pohár vizet. Eddig rendben a prosztatával.

„Tizennyolc.” Elégedetten nyúl a tartály gombjához, a takarékosat nyomja, amelyik öt liter vizet zúdít alá. Billenti a fehér műanyag fedelet.

Kéz- és arcmosás. A tartóban új szappan. Narancs, fahéj, szagolja. Remek kombináció a hosszabbodó nappalokhoz. „Megyünk a tavaszba!” – mosolyog, orrában a friss illattal.

Nem szívesen néz kora reggel tükörbe, a tükörszekrény égője fentről világít, előnytelen árnyékokat rajzol az arcdomborulatok és párna gyúrte ráncok alá. Erősen dörzsöli az arcát törülközővel, majd futó pillantást vet a tükörrre, emelt állal, szemöldökét két középső ujjával helyreigazítja.

Nem csukja a mosdóajtót, kávé után úgyis vissza kell térnie, minek kattanjon kétszer a zár.

TAMÁS KINCSÓ (1982, Csíkszereda) gyógyszerésznek tanult Marosvásárhelyen, később Kolozsváron. Sepsiszentgyörgy közelében, a Baróti-hegység lábánál lakik. Kötetei: A Csinált-patak állatkertje (novellák, 2016), Módos asszony üres kézzel (regény, 2017).

Villanyt kapcsol a pult fölött. A takarékos égő halvány, lila árnyalattal indít, duruzsol a kávédaráló, mire fehérre izzik. Ellenőrzi a masina víztartályát. Négy óra nulla öt. Kattan a dolgozószoba villanykapcsolója, indul az asztali számítógép. Amíg az operációs rendszer mindent üzemképzésre állít, a nappali-konyha megtelik a kávé meleg, barna illatával.

„Ma is Pink Floyd” – nyomja be a gombot az ötpluszegyesen a professzor. Zöld LED gyúl. Mutatóujja körbesétál a hangerőt szabályzó gombon, a rovást tizenegy órára állítja.

A dolgozószoba közepén karkörzés előre, hátra, törzsdöntés, csípőkörzés. Statikus melegítéssel átmozgatja a térdeket, roppannak, pattannak sorra az ízületek. Öt perc. Ez után indul keresztül a nappalin, a mosókonyhán.

Az edzőterem ablaka a kiskertre néz, elcsavarja a fogantyút, résnyire buktatja. A hideg levegő bejárja a kis helyiséget, fagypontra körül a hőmérséklet odakint. Szobabiciklire pattan, kalóriaszámlálót, kilométermérőt indít, legnehezebb fokozatra kapcsol és tekerni kezd. Három perc után könnyebbre vált, lazábban hajt, majd ismét vissza. Ezt elismétli négyszer. A szobabicikli mellett hasizompad, száz felülést végez egyhuzamban. Másik sarokban a taposógép, az asszony kérésére vásárolta. Azóta áll használatlan, mióta a gyorsposta kihozta, egyszer föllépett rá, hadd lám, milyen, de unalmasnak tűnt és idétlennek.

Húsz perc mozgás a hajnalban. Ha nagy ritkán kimarad, egész nap érzi a hiányt.

A kávéhoz tejet gőzöl, kimért mozdulatokkal tetejére kanalazza a habot, kis fatálcán viszi a dolgozóba, a billentyűzet bal oldalán a helye.

Sorra nyitja az ablakokat, elsőként az előző este mentett dokumentumot. Kattint a könyvjelzőre, a legördülő listáról kiválasztja az utolsó címet, külön ablakban nyitja. Szöveget másol, áthelyezi a postaládába. Újra átfutja az internetes oldalt.

Vetélés és az apa kora. Ötven év feletti férfiak által okozott terhesség esetén dupla az esély vetélés kialakulására. A vetélés esélye tovább fokozódik, ha a nő harminc év feletti. A vetélés oka gyakran kromoszóma-rendellenesség, például Down-kór. Rövid magyarázat, hogy miért nagyobb a genetikai kockázat: a spermium összejt 45 éves korra már túl van 770 osztódáson, ebből következik, hogy több DNS-mutáció fordul elő, fokozódik a genetikai eltérések száma, csökken a DNS-javító mechanizmusok funkciója. Ezekből következik, hogy idős férfi hímivarsejtje sokkal sérülékenyebb.

Tárgynak ennyit ír: Lásd, Tündém. A kávéba kortyol, alig láthatóan nemet int a fejével. „Nem közeledünk. Ha távolodunk, nem közeledünk.” Törli a birtokos ragot, majd a nevet, vesszőt. „Lásd!” – olvassa hangosan.

A hangszálakat nem melegíti a három ötvenötötől száguldó gondolatok sora. Köszörül a torkán, kimondja még egyszer. „Lásd.” Száraz. Túl száraz. „Lásd, Tündér.” Bólint. Küldés. Elküldött levelek. Újraolvassa a bekezdést.

„A második mondatot jó lett volna kiemelni: »Ötven év feletti férfiak által okozott terhesség esetén dupla az esély vetélés kialakulására.«” Hátradől a bőr forgószéken, a támla puhán enged. „Nem. Jó ez így. Hadd találja meg ő, ami legjobban fáj.” Láblécbe utasítja a böngészőt, a munkához nem szükség. Amin dolgozik éppen, ahhoz minden a fejben már.

Nyitja a dokumentumot, átfutja a tartalomjegyzéket, nem hagyott-e ki valamit. Mielőtt nyitná az aktuális oldalt, a bélmozgására figyel. Várja a jelet, ami a csésze kávé felénél felállásra készíti. Szokás szerint a vacsorát gyümölcscsel zárja, esélyt sem adva az időskori székrekedésnek. Őszidőben, amikor a szilva szezonja, gyakran le se jön a kávé, már a daráló illata küldi a mellékhelyiségbe.

A toalettire ülve halk neszre figyel fel. Ösztönösen az ablak felé kapja a fejét. A sötét ablakban fehér bajszú, szürke-fekete csíkos macska sétál fel-alá. A cirnos minden fordulónál nyávog, majd mancsait az ablakot takaró szúnyoghálónak feszíti.

„Anyád!” – mordul a professzor tehetetlenségében és a papír után nyúl. Bár a kis asztalon könyvek, orvosi magazinok kéznyújtásnyira, amennyit ül reggel, egy esemes elolvasására, megemésztésére sem elég. Ennél, mint most, mégiscsak többet. Gyűlöli, ha sürgetik. Főleg, ha a macska.

A fürdőszoba ablaka csak bukik, a háló fix. A macska az ebédlőajtón közlekedik. Gatyá nélkül, zokniban csoszog a teraszajtóig, addigra odaér a kandúr is. A résnyire nyitott ajtón szirénahang tódul befelé. „Nocsak” – torpan meg egy pillanatra a professzor. Mentőre gyanakszik, sok az öreg a faluban, mostanában egymás után kaszálja őket a szívroham, sztrók.

– Kit visznek, Cirnos? Mondjad! Te mindent tudsz.

A kandúr kerek képét a professzorra mereszti, pupillája tág, izgalmas éjszakája lehetett.

– Na, gyere, holnap megtudjuk a mamától!

A macska nyávogva dörgölőzik a férfi lábszarához.

– Hát persze, hogynem, most meg adjak enned.

A kamrából tápot tölt a fémtálba. A cirnos nem tágít a lába mellől, egyenesen az arcába bámul, nyávog.

– Hagyj békén, jó?

A garázst a házzal a mosókonyha köti össze. Az asszony nem akar egyik fürdőszobában se tisztítószereket, mosógépet látni. A mosókonyha hosszúka helyiség, mosógép, szárító, takarításhoz szükséges eszközök, felmosó, seprű, lehajtható vasalóállvány. A szomszéd félárva nagylánya, Katika felségterülete, vasal, takarít, néha főz is. Jobbra, a garázsba, rövid lépcső vezet, balról a kazánház. A bojler vize alig harmincfokos. A professzor tüzet gyújt az elgázosítóba, levegőt ad, gyorsan mozduljon a meleg víz. Bekapcsol a puffer, húsz perc múlva ötven fokon a háromszáz liter víz, ket-tőjüknek két napra elegendő. Amíg felfut a hőmérséklet harmincöt-negyven fokra, tányérra sajtot, almát, szebeni szalámit szel, a hűtőbe bújva

zöldség után kutat, de csak karfiolt és egy kötés zöldhagymát talál. Két vékony szál hagymát pucol.

A számítógéphez ülve falatozni kezd, közben újraolvassa az esti dolgozatrészt. Amikor a végére ér, hátradől, olvasó módban átfutja a szöveget. Elégedett. „Jó, akkor folytassuk!” – rakja a gép mellé az üres tányért. Tekintete megakad a postaládán, ami beérkezett levelet jelez. Tünde.

„Oké, megértettem. Cseréltem Roxival, bent vagyok hétig. Most nincs senki, mindenki alszik. Várlak.”

Rögtön a hagyma jut eszébe. Mégse volt jó ötlet. Most hogy a francban ölel nagyot az éjszakát átvirrasztott nővéren? Majd arra gondol, minden megoldható. Szíve máris gyorsabban ver. „Addig örülj, hülye, amíg akar a nő.” Visszaír:

„Aludj, pihenj, ha csend van. Ma kilencre kell bent lennem, addig itthon dolgozom.”

Azonnal jön a válasz.

„Nem tudok. Pedig altatót is vettem. Nem erőset, de azt sem szabadna, tudod jól. Napok óta nem alszom. Muszáj lássalak. Hozd el a munkád pendrive-on, itt folytatod!”

Leonid bólint. Váratlanul puha, meleg önti el az ölét. Újabban Cirmos fölugrik, ha rést talál, azonnal letelepszik, behunyja a szemét és hangosan dorombol, hogy a férfi ne dobja le. A szemét mancsával eltakarja, mint aki ott sincs, és olyan hangosan dorombol, ahogy csak kifér a torkán. A professzor hátradől, az asztalra rakja a szemüvegét. Távolról nézi a levelet, egyetlen betűt sem bír kiolvasni, mégis pontosan tudja a két sor összes szavát. Bal kézzel tartja, jobbal simogatja az állatot. Kedvesen, szenvedélyesen fúrja ék alakú fejét a férfi hóna alá, éppen, mint a szerelmes nő. Óvatosan emeli a doromboló gombócot, a szék mellé engedi. A macska megrázza magát, mosdik, hogy szabaduljon az emberszagtól.

A professzor a konyhába siet, vizet tölt a forralóba, elkészíti az asszony teáját, amivel rend szerint ébreszti.

– Gyere – szólítja a kandúrt –, bemehetsz anyádhoz aludni!

Öt tíz, írja a fényes számlapon. A macska az ágy végébe telepszik, a professzor rácsukja az ajtót.

Megszokásból ránéz a kazánra. „Hoppá!” Feszülten követi a bojler nyomásmérőjét, ami elütötte a három bárt és rohamosan közeledik a négyes felé. A csempén víznyomok. A szigetelt tartály fölött a tágulási edény, a férfi megkopogtatja. Tompán szól, nem cseng-bong, mint amikor levegővel teli. Széket húz, vékony hegyű csavarhúzóval nyomja a szelepet. Nem jön belőle levegő. „Hát ez megtelt vízzel, bassza meg!”

Elzárja a bemenő hideg vizet, nyitja a vízcsapot, a nyomás azonnal csökken, másodperceken belül nullán a tű. A piros gömb alatt fekete csap, leengedi a vizet a tágulási tartályból. A lefolyó szépen nyeli, nem fut szét a sötétzöld padlócsempén. A házépítés több mint három évig tartott, a pro-

fesszor végig figyelmesen követte a munkálatokat. Volt helyiség, ahol felszedette a burkolatot, mondván, nincs elég lejtés. A kazánház remekül szuperál. Amikor már sem a csapon, sem a tágulási tartályból nem folyik víz, megkongatja, hogy hallja a különbséget. Ronggyal törli a bojler köpenyét, felmos. A garázsból rövid, fekete biciklipumpát hoz, levegőt fúj a tartályba, amíg a szelepet nyomva hallhatóan süvít. „Príma!” Nyitja a vizet, a nyomás másfél báron megáll. Beengedi a fűtést. Ismét emelkedik a tű. A professzor csóválja a fejét. „A membránnak annyi...”

Borotválkozik, fogat mos, szájjal öblít. Ing, nyakkendő, öltöny. Gyógynövényteát forráz.

„Tündém, ne várj, nem érek be! Beadta a kulcsot a bojler (most nem magyarul), csak ügyel-bajjal tudtam meleg vizet csinálni. Menj haza, aludj, ha felkeltél, írj!”

És újra letolja az internetet. Fél órát írhat még.

2. Az asszony

A patikusnő epegőrcsel ébred. Hónapok óta halogatja a műtétet arra hivatkozva, hogy nem zárhatja be a gyógyszertárat egy hétre, vagy ki tudja, ha komplikáció adódik, még tovább. Hálóingre földig érő lila pongyolát vesz, derékban megköti, a konyhába siet. Az orvosságos szekrényből kapja az erősebbik görcsoldót, pohár teával lenyeli. Járkálós kínjában sorra veszi a nappali növényeit.

A teraszajtó mellett, a hűvösebbik sarokban hibiszkusz, fehér és rózsaszín leander. Szekrények tetején, falra aggatva többféle, cifra futóka, egyik, amelyik leggyorsabban szaporítható, a levélfonákon rózsaszín, felcíne ezüstösen szőrözött. Ez Ilona kedvence. Az asszony megrázza a növényt, hulljon ki a száraz levél, ami nem hull, két ujjal csipkedi, vigyázva, nehogy kirántsa a gyökeret is. A túlnőtt szárat, mert a rózsaszín fonákú félévente találkozik a padlóval, rendszerint levagdossa, más növények cseréjébe szúrja, később, amikor már biztonságosan legyökerezett, külön ülteti. Tele velük a ház. A nyugati sarokban, amit csak nyáron, magas napállásakor ér direkt fény, flamingóvirágok meresztik piros tányéron csontszínű torzsájukat. Az ablakpárkányon ibolyák, a keleti ablakok előtt orchideák több színben. A patikusnő roppant büszke saját szaporítású példányaira, amelyeket kisebb edénybe ügyesen lehajtott virágszáron nevel, amíg a fiatal növény az új földben megkapaszkodik. Egy-egy sikertelen próbálkozást több napos gyász, majd új „vigaszpéldány” vásárlása követ.

A kényes Calathea a nappali legújabb lakója. Az asszony úgy tervezte, nyáron a fürdőszobába költözteti, lévén a zebralevél őserdei növény, a tűző napot, száraz levegőt nem állhatja. A fürdőszoba északos, állandó lakói a vitorlavirág, szobapáfrányok, karácsonyi és húsvéti kaktuszok, de itt

élnék a legkényesebb, legszebb virágú orchideák is. A garázs a valódi kaktuszok, télen virágzó hagymások télkertje.

Március vége. A négy amarillisz közül kettő még virágban, másik kettő a tavaszt várja, hogy kikerüljön a teraszra, a nyári nap erősítse a főhagymát, nevelje a fiókokat körös-körül.

Az epegörcs, amilyen hirtelen jelentkezik, úgy tűnik el öt perc után. A patikusnő a Calathea ezüstcsíkos leveleit tapogatja. Szemüveget keres, egészen közel hajol, festett barna haját füle mögé csípvizsgálja a növényt. Az alsó két levélszegélyen rozsdaszínű foltok. Mutatóujját a barna, tözegező földbe nyomja.

Fél pohár teával a kezében a dolgozószobába siet, ahol a professzor a monitorról a billentyűzetre néz, a billentyűzetről a monitorra.

– Hányszor megmondtam ennek a lánynak, hogy ne locsolja a növényeket! Hányszor? Múlt héten egy fokföldi ibolyát dobtam ki, menthetetlen volt.

– Jó reggelt neked is! – fordul székestül a férfi. Öltönyben, útra kész, éppen végzett. – Megmondjuk újra. Csak jót akar, hiszen tudod.

– Ha jót akar, tartsa be a szabályokat, a fenébe is!

– Emlékeztetem rá, jó? Van ennél rosszabb hírem mára. Befuccsolt a tágulási tartály, újat kell rakni.

– És?

– Semmi, megoldom. Mára van meleg víz, annyit kell tenned, hogy zuhany előtt a bejövő hideg vízen elfordítod a csapot. Most nincs nyomás a bojlerben, elzártam, amíg melegszik a víz.

– Na, szép! Fürödni akartam ma. Vasárnap az egyetlen nap, amikor rendszeresen kiáztathatom magam.

– Mielőtt megtöltöd a kádat, a kék csapot nyitod, álljon párhuzamosan a vezetékkel, ennyi. Maradhat úgy.

– Miért nem hívsz szerelőt? – rakja az asszony üres teás poharát a férfi asztalára.

– Szolgálatos vagyok kilenctől, indulnom kell. Holnap kihívom. Szeretem látni, mit csinál.

– Miért nem kapcsolod át a bojler villanyra?

– Mindegy, hogyan fűtöm fel, ugyanúgy nő a nyomás, ha melegszik a víz.

– Nem értem. Nem értek semmit.

– Nem baj, kedre megoldom. Most figyelnek a dolgozatra, utolsó két mondat, hamarosan indulnom kell.

Az asszony fújtatva csukja az ajtót. A nagy fürdőből hallszik a zúgolódás, amikor a reggeli arcmosáshoz – meglepetésére – a csapból hideg víz jön. Ajtó csattan. Feldúlt arccal ismét benyit a professzorhoz.

– Légy szíves, amíg itthon vagy, engedd meg a kádba a vizet! Fogalmam sincs, melyik csapot kell elfordítani, s melyik vezetéken. És oldd meg

minél hamarabb, a héten ellenőrzés várható, nem késhetek egyik reggel sem!

A férfi lerakja az olvasószemüveget, látószemüveget húz elő a tokból, indul a kazánházba.

A nagyobbik fürdőszoba, amit Ilona lakott be a növényeivel, tíz négyzetméternél is több. Az ablak alatt foltos levelű buzogányvirág, s hogy a nagy kaspó ne legyen üres, közé a professzorné avokádómagokat szúrt le, az erős, sötétzöld növények magas száron törnek a fény felé. Sarokkád, a tükörszobába süllőszögletes szögletes kagyló. Toalett, bidé, törülközős polc, két nagy fűtőtest. Meleg, sárga árnyalatú csempe, a padló bambusz, nagy, bolyhos szőnyeg rajta. A patikusnő gyűlöli a hideget.

A kád bedugva, alján a habfürdő. A professzor nyitja a csapot, megvárja, amíg meleg a víz, beállítja a hőmérsékletet. A dolgozóba lép, a nagygépből adathordozóra másolja a dokumentumot. Teát tölt termoszba.

– Azt mondtad, kilencre mérsz be – követi minden mozdulatát az asszony.

A professzor úgy tesz, mint aki nem hallja, indul a garázsba. Az asszony legyint. „Évről évre romlik a hallása.” Fordul, újabb növényen lát gyanús változást.

3. Vasárnap

A ház a mama háza mellé épült szorosán, miután a professzor hosszú csatározás után kifizette a szomszédot. Rokonnal a legnehezebb egyezni, a harmad-unokatestvér már-már eladta a szép telket idegennek, csak hogy az orvos egybe ne olvassa a magáéval. Végül, nagy nehezen odaadja a telket a professzorék városi tömbházlakásáért, amit örökké irigyelt. Városon nem kell fát hasogatni, vizet hordani, egy gombnyomás, egy csavarintásnyira a kényelem. A lakás a klinikával szemben, a harmad-unokatestvér az emeleti teraszra könyökölve figyel, hogy a professzor munkája végeztével suhan a nagy, fekete autóval hazafelé. „Vén, kapzsi fasz!” – csukja a termopánt.

A mama, Leonid kilencvenéves anyja, nyolc osztályt végzett a falusi általános iskolában, aminek ázott a teteje és gyakran futott egér a fal mellett. Egyszerű asszony. A mami eltemeti férjét, alkoholista fiát. A másikat, Leonidot odaparancsolja maga mellé. „Fiam, egész életemben támogattalak, most rajtad a sor. Magunk maradtunk, amíg élek, egyben akarom látni a maradék családot.”

A professzor bólint. A kérés jogos. Mint főorvos és egyetemi professzor, jól keres. A mama házából a nyári konyhát hagyja meg, a többi földig rombolja. Két salapétás cigány és egy buldózer fél nap alatt eltünteti, amit az ügyes kezű édesapa negyven éven keresztül bővít, toldoz. A nyári konyhát

szigeteli, a téglából tákolt, mindig füstölgő, nehezen takarítható kéményt osztrák, bélelt kéményre cseréli, a padlást elkészíti raktárnak. A mama háza mellé felhúzza a végleges rezidenciát hat szobával, két fürdővel. Mosókonyha, garázs, hatalmas nappali, ebédlő, konyha, vendégszoba. Kétszázötven négyzetméter kettejüknek. A falucska központjában, a rendelő mellé az asszonynak patikát nyit, a körzeti orvos régi cimborá, így megy ez falun.

A patika reggel kilenctől délután kettőig van nyitva, de ha sürgős, a legnagyobb télben csizmát ránt, kulcsot ragad, nyit és kiszolgál. A reggeli órákban Rózsika, az asszisztens segít be, takarít, árut rendez, feláraz. Ilona nem szereti, ha kiszolgál, „még összekavar valamit, mindig máshol jár az esze, látom jól, ahogy kirakom a lábam, rögtön itt a barátnő, órákig trécselnek, osztják a semmit, pedig a patikában munka mindig akad”. Ilona, hacsak nem muszáj, nem hagyja el a munkahelyét, „hogya a dolgok rendben legyenek”.

A bevásárlás Leonid dolga. Listát kap vasárnap reggel, mi kell a konyhára, mi a háztartásnak, mi a mamának. Orrára tolja a szemüveget, úgy futja át a lapot, lássa előre, mit jegyzetelt az asszony. Nem csak bevásárlás, mivel a városba a családból egyedül ő ingázik, számla, mindenféle befizetés és egyéb elintézendő is a professzorra hárul. A lista végén furcsa két szó. Savanyú tőzeg. A professzor gondolkodik, eszik-e vagy isszák a savanyú tőzeget, de nem meri kérdezni, „majd a boltban kiderül”, gondolja, „vajon románul az mi?”, azzal csukja a garázsajtót. A kocsiba ülve ismét szemüveget rak, a lista hátoldalára felírja, ami a garázsig eszébe jut: szájvíz, borotvahab, fogkefe, ichtiolos szappan. Sampon helyett használja a fekete szappant, nem korpásodik tőle rövidre nyírt, ősz üstöke, nem is zsírosodik. Tünde szívesen fúrja orrát az ezüstös hajba, mindig megjegyzi, hogy Leonid haja egy kamaszkori szerelemre emlékezteti. „Az első szerelem, az első szex, hja, pecsét az agyban” – mondja erre a professzor. Orrában a szerető illata. Felbőg a motor, a gázra lép, jobb kéz hátramenetbe kapcsol. Az órára pillant: hét ötvenöt. „Hátha mégis megvár.”

A távirányítós kapu halk csapódással zárul mögötte. Johnny, a barna, hegyes fülű dobermann magasra tartott orral hosszan vonyít utána. Johnny számon tartja a napokat, főleg a vasárnapot, amikor a mama már hatkor villanyt kapcsol, és egy apró, finom falattal kicammog az udvarra, megsimogatja a finom, bársonyos bundáját és így szól: „Hja, igyekezzek a reggelivel, Johnny, ma van a tízes mise.” Mama a kiskertből virágot szed az Űr asztalára, Johnny figyelmesen kíséri, mama vele beszél meg, milyen virágot, mennyit. Hosszan piszmozg a fürdőben és már kilenckor magára ölti fekete, kerek orrú, kitaposott cipőjét, fekete kendőt, kabátot és indul a szomszédasszonyhoz, Vilmához, hogy karon fogva ballagjanak a fehér templomig, ahol hetente elsiratják elhunyt urukat, gyermekeiket, szereteteiket és saját balsorsukat.

Vasárnap a mama a professzorékkal ebédel, más napokon külön főz. A közös ebéd húsleves, legtöbbször velős csonttal, amin bőkezűen rajta marad a zsíros porc és némi hús. Míg a velőt Leonid a kerek, a fehér abrosz védelme érdekében rovátkolt peremű vágódeszkára koppantja, Johnny a teraszajtóban billenti a fejét balról jobbra és jobbról balra, hegyes füle billen utána, száját nyalja és nyüszít, hogy elég már, adják már, mielőtt a kés megjárja a csont rejtett zugait, ahová az ő hosszú nyelve éppen befér.

Rendes vasárnapokon, amint a mama kiteszi fekete félcipős lábát a kapun, a professzor kocog elő szürke melegítőben, széles talpú futócipőben, és nyakukba veszik a mezőt. A dobermann három-négyszer annyit lohol, üldözőbe vesz rókát, nyulat, csupa ideg és izgalom. A kör végén fegyelmezetten bekocog a kapun, elterül a küszöbön, elégedetten nyalogatja lábáról a harmatot.

Johnny utálja a szolgálatos vasárnapokat. Azért bőg hosszan, bánatosan nyújtott hangon a fekete autó után, amíg a motorzúgást el nem nyeli a vasárnapi csend. Ma nincs futás, se őz, se róka, se izgalom. Mamával virágot választ, aztán a kapuig kíséri a botorkáló, fekete asszonyt, kísérő szemé rajta marad, amíg Vilma, a szomszédasszony kiskapuja el nem nyeli.

Károlymezőt, a falut, ahol a professzor nevelkedett, mára szinte benyelte a város, tizenöt kilométer aszfalt kapcsolja a zsúfolt metropolishoz. A szomszédos falucskát kettévágja a terelőút, örült forgalom, teherautók serege, személygépkocsik, de akad itt szekér is, szekerező cigány, sok a baleset.

Száraz vidék ez, a folyó a városé. Az aszfaltúton két lúd, nincs patakjuk, tavuk, az út menti füvet csipegetik. Fekete, lógó fülű kutya szalad át a kocsni előtt, behúzott nyakkal. Leonid fékez, a kutya sandán les, átér-e. Ahogy a kocsni lassít, a professzor tekintete befutja a tájat. Füstölgő kémények, piros tetők, a dombokon alig maradt hó. A hőmérő nulla fokot mutat, az úton jég nincs, az ég enyhén felhős, a nap fent már, de takarásban. A szokványos látképben a falu utolsó háza furcsa képet fest.

– Atyaszentég! – kiált fel hangosan.

A faluszéli, magányosan álló ház az úttól száz méterre, kertje kifut a lát-határt szegélyező dombocskára. Kisgyerekes, fiatal házaspár lakja. A városból menekülnek, ahogy mindinkább divatba jön ez a fajta menekülés a zaj, a forgalom, a szennyezett levegő elől. Évek óta pofozzák a házat, a kerítés ősszel épült, a szabálytalan alakú függőleges deszkákat faragott sasok szabdalják, mindenik tetején lemezfedő, hogy az eső lecsorogjon. A professzor végigkíséri az építkezést, elismerően bólogat a volánnál, ha szép megoldást, alapos, pontos munkát lát. A kerítést különösen kedveli, az almafa alatt pedig primán mutat a kutyaól. A fal rózsaszínbe hajló bézs, a fakeretű nyílászárók sötét páccal bevonva, sok ablak, szép lépcső a bejáratnál, tornác. „Valakinek itt kurva jó az ízlése” – jut eszébe mindig. Nyárra a fiatalember csúszdát állít, ami homokozóba érkezik. A fiatalasszony a második gyerekkel kerekedik éppen.

Csakhogy ma a bézs falak, kontrasztos ablakok felett a büszke piros tető helyén kormos, fekete gerendák merednek a márciusi felhős égbe, a házbelsőből lassú, lomha füst száll.

A tűzoltók már elmentek. Négy-öt kocsi a kerítés körül, az udvaron, sietős összevisszaságban. A kutyaól mellett füstölgő halom. A falakon, ablakokon koromnak nyoma nincs, a kémény áll. „Mi történhetett? Szegények!” – nézi Leonid a ház körül lézengő alakokat.

A városba vezető nemzetközi útra fordulva az úttest bal oldalán másik fekete kutya. Feje, háromszög alakú füle az úttestre lóg, lába ernyedt, bőre ép. „Az éjjel nyomták el.” A professzor zenét kapcsol. Vasárnap nincs forgalom, tíz szembejövő autót számol a városig. Próbálja elterelni a figyelmét, de egyre csak az égnek meredő fekete gerendákat látja, a patyolattiszta, rafinált árnyalatú falakat, a fiatalasszonyt, ahogy kerek pocakkal a festékboltban többoldalnyi palettáról mosolyogva válogat. Muskátlit az ablakban.

A klinika előtt Tünde kis piros Micrája.

Mielőtt kiszáll, a bevásárlási lista végére nagybetűkkel felírja: tágulási tartály, szerelő. És fogadalmat tesz, hogy ellenőrizteti a kazánt és a kéményeket a következő héten. „Hét elején” – mondja hangosan, hogy gyökeret verjen az elhatározás.

Az orvosi szoba a titkáriból nyílik. Kellemes meleg és kávéillat, ahogy belép, titkárnő nincs, lévén vasárnap. Az irodát vastagon bélelt ajtó választja el, a professzor kulcsot keres, elfordítja a zárban. Az iroda kanapéján az éjszakás nővér alszik kék bolyhos pléd alatt. A férfi érkezétre nyílik a szeme, álmosan nyújtózik.

– Hány óra?

– Fél kilenc.

– Bújj ide mellém, ha fél kilenc – nyitja a takarót a nő. Háta mögül kicibálja a párnákat, fenekét beljebb tolja. A fekete bőrkanaapé széles, de emberhossznál rövidebb. A professzor hanyatt fekszik, lábát a magasított könyöklőre kalangyalja. Jólesik, a vénák megkönnyebbülnek. Hatvankét éves, állt lábon eleget, ült eleget, ha teheti, alsó végtagjait a szíve magasságánál fölnebb póckolja. Apja fél lábát elvitte az érszűkület, igaz, nagy dohányos volt az öreg és cukorbeteg is.

– Leégett a falu utolsó háza. Nem tudom kiverni a fejemből a képet, a falakon nincs nyoma a tűznek, a tető nullára égett, néhány gerenda maradt. Abszurd.

– Személyi sérülés?

– Mentő nem volt.

– Melyik ház, ki lakott benne? – ül feljebb a nő. Keze a professzor rövidre vágott ezüstszőrke üstökéről a homlokára csúszik, majd a halántékokra, puhán masszírozva.

– Fiatalok, kisgyerekekkel, négy éve költöztek ki, vagy talán öt. A férfi vállalkozó, a nő gyereket vár.

A nővér tekintetét az íróasztal felé fordítja, keze egy pillanatra megáll a férfi fején.

– Ha egyszer is elvittél volna, tudnám. Így csak az van, amit elképzelek. Szép asszony? Szép gyerek?

– Biztosan. Nem nézegetem a nőket távolról. Mióta vagy, téged nézegetlek, angyalom, tudhatnád. Annak pedig már tíznél is több éve. Nőt közelről szeretek nézni, egészen közelről – húzza magához Leonid a nővért. Tünde hosszú, gesztenyebarna hajtincsei állára, arcára hullnak. A nő lejebb helyezkedik, hosszan csókolóznak.

– Fáradt vagy? – kérdi a professzor.

– Annyira nem – mosolyog a nővér és cirógató jobb keze az ingnyak gombjaira csúszik, tenyere a férfi mellére simul. Még egy gomb, még beljebb hatol. A professzor behunyja a szemét. A kapcsolót keresi, ami olyan remekül kézre áll, valahányszor elhagyja otthonát, asszonyát, a mamát és átadja magát a szerető törődésnek.